

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.037.03.2018

Adrian Napierała
Wójt Gminy Dopiewo
ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/074 Zapewnienie przez gminy opieki przedszkolnej

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Dopiewo. ul. Leśna 1c, 62-070 Dopiewo, dalej: Urząd
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adrian Napierała, Wójt Gminy Dopiewo, od 27 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Ustalenie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy. 2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej. 3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej. 4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 marca 2017 r. do 20 grudnia 2018 r. ¹
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Ryszard Kokociński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LPO/180/2018 z 14 listopada 2018 r. oraz nr LPO/205/2018 z 19 grudnia 2018 r. (akta kontroli str. 1-5b)

¹ Nabór na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Gminie Dopiewo (dalej: Gmina), w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 zapewniono warunki do spełniania obowiązku i realizacji prawa do wychowania przedszkolnego. W konsekwencji uwzględniania zidentyfikowanych w tym zakresie problemów społecznych dostosowano ofertę przedszkolną do potrzeb ujawnionych w trakcie procesu rekrutacji. Wszystkim uprawnionym dzieciom zapewniono opiekę w placówkach wychowania przedszkolnego, realizowaną w prawidłowych i bezpiecznych warunkach.

W Gminie udostępniono rzetelną informację o zasadach i warunkach przyjmowania dzieci do tych placówek. Umożliwiało to wybór placówki odpowiadającej potrzebom dziecka i jego rodziny, a elektroniczny system naboru pozwalał na bieżące monitorowanie tego procesu. Nabór do placówek wychowania przedszkolnego został prawidłowo przygotowany i przeprowadzony. Nie zaistniała konieczność przeprowadzenia otwartego konkursu ofert dla niepublicznych przedszkoli.

W harmonogramie działań rekrutacyjnych zawarto jednak regulacje mogące skutkować zgłaszaniem do postępowania uzupełniającego dzieci, co do których postępowanie odwoławcze było jeszcze w toku. Gmina ustaliła dodatkowe kryteria, wykorzystywane na drugim etapie rekrutacji, jednak nie uwzględniono w nich potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący dziecko mające skorzystać z opieki przedszkolnej musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Jedno z tych kryteriów odnosiło się również do zdarzeń przyszłych i niepewnych. Ponadto w uchwale w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, nie ujawniono dwóch oddziałów przedszkolnych, a ustalonej sieci nie przekazano do zaopiniowania Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty. Nie stwierdzono jednak aby ww. nieprawidłowości negatywnie rzutowały na zapewnienie przez Gminę opieki przedszkolnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Ustalenie zasad i warunków przyjmowania dzieci do publicznych placówek wychowania przedszkolnego oraz informowanie o nich mieszkańców gminy

Opis stanu faktycznego

1. Rada Gminy Dopiewo⁵ (dalej: Rada Gminy) określiła kryteria i liczbę punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, w naborze na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019. Zgodnie z art. 131 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁶, do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przyjmowane miały być dzieci zamieszkałe na obszarze Gminy. W przypadku większej liczby kandydatów niż liczba miejsc, na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego miały być brane pod uwagę łącznie kryteria ustawowe określone w art. 131 ust. 2 ww. ustawy. W przypadku

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Uchwała Nr XXVI/356/17 z 30 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia kryteriów wraz z liczbą punktów w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Dopiewo (Dz. Urz. Woj. Wlk. poz. 1020) oraz Nr XXXVI/457/17 z 20 listopada 2017 r. o tej samej nazwie (Dz. Urz. Woj. Wlk. poz. 7563).

⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 996, ze zm.

równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub po zakończeniu tego etapu, gdy przedszkole lub inna forma wychowania przedszkolnego dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie miały być brane pod uwagę, tzw. „kryteria gminne”⁷. W załączniku nr 1 do uchwały Nr XXXVII/457/17 określono sposób spełnienia kryterium zamieszkania dziecka blisko przedszkola, poprzez wskazanie odpowiedniego sołectwa.

W kryteriach rekrutacji przewidzianych w obu ww. uchwałach nie uwzględniono potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Natomiast w obowiązującej w roku szkolnym 2017/2018 uchwale Nr XXVI/356/17 przyjęto m.in. kryterium, zgodnie z którym, za każdą zadeklarowaną godzinę pobytu dziecka w przedszkolu ponad pięć godzin realizowanej podstawy programowej przyznaje się jeden punkt - maksymalnie sześć (kwestie te szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 6-7 i 10-12)

Zarządzeniami Wójta⁸ ustalone zostały na rok szkolny 2017/2018 i 2018/2019 terminy przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego oraz składania dokumentów do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Załącznikiem do tych zarządzeń był „Harmonogram czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz uzupełniającym”, który opublikowano na stronie internetowej Urzędu i w prasie lokalnej oraz zamieszczono w elektronicznym systemie rekrutacji „Nabór”.

Harmonogram ten określał terminy w postępowaniu rekrutacyjnym i uzupełniającym w zakresie:

- złożenia wniosku o przyjęcie do przedszkola wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie przez kandydata warunków lub kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym,
- weryfikacji przez komisję rekrutacyjną wniosków o przyjęcie do przedszkola,
- podania do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy kandydatów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych,
- potwierdzenia przez rodzica kandydata woli przyjęcia (w postaci pisemnego oświadczenia),
- podania do publicznej wiadomości przez komisję rekrutacyjną listy kandydatów przyjętych i kandydatów nieprzyjętych.

NIK wskazuje, że w świetle harmonogramu naboru na rok szkolny 2018/2019 rekrutacja uzupełniająca rozpoczynać się miała dwadzieścia dni przed upływem terminu na rozpatrzenie odwołań od wyników I etapu rekrutacji, a kończyć na szesnaście dni przed tą datą. Według art. 158 ust. 6-9 Prawa oświatowego, terminy przewidziane dla czynności w postępowaniu odwoławczym wynoszą: [1] dla

⁷ W naborze na rok szkolny 2017/2018 kryteria te dotyczyły: [1] liczby zadeklarowanych godzin w karcie zgłoszenia dziecka (dot. tylko przedszkoli) za każdą zadeklarowaną godzinę ponad pięć godzin realizowanej podstawy programowej (jeden pkt, maksymalnie sześć), [2] dziecka, którego rodzice lub opiekunowie pracują i nie przebywają na urlopie wychowawczym (oboje rodzice pracują - 25 pkt, jedno - 15 pkt), [3] dziecko, którego rodzeństwo będzie kontynuować edukację przedszkolną w przedszkolu pierwszego wyboru - 5 pkt., [4] dziecka z rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej bądź rodzinnej lub pozostającej pod opieką OPS - 20 pkt, [5] dziecka z pierwszej preferencji - 50 pkt., [6] dziecka, którego rodzice albo opiekunowie rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym właściwym dla Gminy (oboje - 40 pkt, jeden rodzic albo opiekun - 15 pkt).

W naborze na rok szkolny 2018/2019 kryteria te dotyczyły: [1] dziecka, którego rodzice albo opiekunowie pracują i nie przebywają na urlopie wychowawczym (oboje pracują - 3 pkt, jedno - 1 pkt), [2] dziecka, którego rodzeństwo będzie kontynuować edukację przedszkolną w przedszkolu pierwszego wyboru - 3 pkt., [3] dziecka z rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej bądź rodzinnej lub pozostającej pod opieką OPS - 2 pkt, [4] dziecka z pierwszej preferencji - 5 pkt, [5] dziecka, którego rodzice albo opiekunowie rozliczają podatek dochodowy od osób fizycznych w urzędzie skarbowym właściwym dla Gminy (oboje - 4 pkt, jedno - 1 pkt), [6] dzieci zamieszkałych blisko przedszkola, zgodne z zał. nr 1 do ww. uchwały.

⁸ Nr 15/17 z 2 marca 2017 r oraz nr 332/18 z 29 stycznia 2018 r.

wystąpienia do komisji rekrutacyjnej o uzasadnienie nieprzyjęcia dziecka – siedem dni od dnia podania do publicznej wiadomości listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych, [2] dla sporządzenia ww. uzasadnienia – pięć dni, [3] dla wniesienia odwołania do dyrektora – siedem dni od otrzymania uzasadnienia, [4] dla rozpatrzenia odwołania przez dyrektora – siedem dni od jego otrzymania (łącznie może upłynąć 26 dni). Mogło to skutkować zgłaszaniem do postępowania uzupełniającego dzieci, co do których nie upłynęły terminy na realizację poszczególnych etapów – potencjalnie skutecznego – postępowania odwoławczego.

Przebieg postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego opisano w punkcie III.3.2.
(akta kontroli str. 8-9 i 13-14)

Na podstawie art. 152 Prawa oświatowego w Gminie określono wzór wniosku o przyjęcie dziecka do przedszkola na rok szkolny 2018/2019, zawierający dane wskazane w art. 150 ust. 1 pkt 1-5 ww. ustawy. Załącznikiem do wniosku było oświadczenie o spełnieniu kryteriów określonych w art. 131 ust. 2 Prawa oświatowego i w ww. uchwale Rady Gminy oraz oświadczenie dotyczące m.in. warunków rodzinnych kandydata.

Wniosek, załączniki i oświadczenie zawierały klauzulę, o której mowa w art. 150 ust. 6 Prawa oświatowego i można je było pobrać z elektronicznego systemu rekrutacji „Nabór”.

(akta kontroli str. 15-17)

2. Na stronie internetowej Urzędu, w systemie elektronicznym Nabór 2018 oraz na stronach internetowych poszczególnych przedszkoli zamieszczano informacje m.in. o: dostępnych miejscach i zasadach ubiegania się o nie, warunkach i zakresie oferowanych zajęć, posiadanej bazie lokalowej, odpłatności za opiekę. W systemie elektronicznym Nabór 2018 publikowano również m.in. informacje o procedurze uzupełniającej. Ponadto na swoich stronach internetowych przedszkola publikowały informacje o warunkach realizacji wychowania przedszkolnego, m.in. o: liczbie oddziałów, godzinach otwarcia placówki, możliwości korzystania z wyżywienia, oferowanej opiece logopedycznej i psychologicznej, zajęciach dodatkowych oraz formach i metodach pracy pedagogicznej, a także o procedurze odwoławczej od decyzji komisji rekrutacyjnej o nieprzyjęciu dziecka do przedszkola. Dyrektorzy tych placówek wydawali zarządzenia, w których określali m.in. sposób powołania komisji rekrutacyjnej i jej zadania oraz tryb odwoławczy od jej rozstrzygnięć.

(akta kontroli str. 19-32, 37-70, 320-323, 660-664)

Wójt podał m.in., że w 2017 i 2018 r. wnioski wraz z dokumentami były analizowane i w razie potrzeby wyjaśniane z rodzicami. Zagadnienie weryfikacji wniosków było omawiane na posiedzeniu Komisji Oświaty Rady Gminy w listopadzie 2017 r., a radni wyrazili opinię, że zaufanie społeczne powinno stanowić podstawę również w zakresie spraw dotyczących rekrutacji do przedszkoli.

(akta kontroli str. 460)

Przed planowanym terminem naboru, jak również w trakcie jego trwania, Wójt organizował zebrania z dyrektorami placówek wychowania przedszkolnego, podczas których informował o zadaniach oraz udzielał wyjaśnień i instruktażu dotyczących naboru na nowy rok szkolny.

(akta kontroli str. 324-337)

Przygotowania i przebieg rekrutacji do przedszkoli publicznych na rok szkolny 2017/2018 oraz 2018/2019 były przedmiotem kilkukrotnych posiedzeń Komisji Oświaty Rady Gminy. Na posiedzeniach tych Wójt przedkładał m.in. do opiniowania projekt uchwały w sprawie ustalenia kryteriów gminnych przyznających punkty w postępowaniu rekrutacyjnym oraz harmonogram czynności w postępowaniu

rekrutacyjnym i uzupełniającym. Ponadto informował radnych o liczbie wolnych miejsc w przedszkolach przed rozpoczęciem naboru i po jego zakończeniu oraz o liczbie złożonych wniosków. Poinformował członków Komisji, że wszystkim dzieciom, które są objęte opieką przedszkolną, zabezpiecza się miejsca w placówkach przedszkolach, jednak nie zawsze w przedszkolach pierwszej preferencji.

(akta kontroli str. 74-96)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W § 1 pkt 1 uchwały Rady Gminy nr XXXVI/356/17 z 20 stycznia 2017 r., której projekt został przygotowany przez Referat Oświaty Urzędu we współpracy z dyrektorami placówek oświatowych i skonsultowany z Komisją Oświaty Rady Gminy, wprowadzono kryterium, według którego kandydat otrzyma dodatkowy punkt za każdą zadeklarowaną godzinę pobytu w przedszkolu ponad pięć godzin realizowanej podstawy programowej (maksymalnie sześć). Kryterium to nie było możliwe do zweryfikowania na dzień przeprowadzenia rekrutacji, ponieważ wskazywało zdarzenia przyszłe i niepewne. Regulacja ta nie spełniając wymogu jasności i transparentności legislacji stała w sprzeczności z wynikającą z art. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁹ zasadą zaufania obywateli do organów państwa. Przyznanie punktów za samo tylko złożenie oświadczenia wskazującego, że dany podmiot zachowa się w przyszłości w określony sposób, nie dawało bowiem poczucia pewności innym uczestnikom rekrutacji¹⁰.

Zastępca Wójta wyjaśnił, że ww. kryterium zostało wprowadzone w celu pomocy rodzicom, którzy potrzebują opieki dla dziecka na cały dzień z uwagi na wykonywaną pracę. Po analizie przeprowadzonej po naborze w roku szkolnym 2017/2018 okazało się, że rodzice nie zawsze rzetelnie wywiązywali się ze złożonej deklaracji, dlatego też tego kryterium nie wprowadzono w naborze na rok szkolny 2018/2019.

(akta kontroli str. 6-7 i 658)

2. W uchwale Rady Gminy nr XXXVI/356/17 z 20 stycznia 2017 r. nr XXXVI/457/17 z 20 listopada 2017 r., mającej zastosowanie przy naborze do placówek wychowania przedszkolnego w roku 2018, w kryteriach rekrutacji nie uwzględniono potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, co było niezgodne z art. 131 ust. 4 Prawa oświatowego.

Zastępca Wójta wyjaśnił, że nie uwzględniono sytuacji rodzica samotnie wychowującego dziecko w kryterium samorządowym, ponieważ kryterium to zostało zawarte w kryteriach ustawowych. System elektroniczny Nabór nie pozwalał na nieprzyjęcie dziecka rodzica samotnie je wychowującego. W ocenie składającego wyjaśnienia, pojawienie się ponownie w kryterium samorządowym „samotne wychowywanie kandydata w rodzinie” skutkowałoby dwukrotnym punktowaniem. Dodał on, że m.in. dzieci niepełnosprawne pozbawione są takich dodatkowych preferencji.

(akta kontroli str. 6-7, 10-11, 658)

NIK wskazuje, że ww. kryterium w świetle treści art. 131 ust. 2 pkt 6 oraz art. 131 ust. 4 Prawa oświatowego, dotyczy zarówno pierwszego jak i drugiego etapu

⁹ Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.

¹⁰ Por. rozstrzygnięcia nadzorcze wojewody śląskiego NPII.4131.1.153.17 z 31 marca 2017 r. oraz NPII.4131.1.285.2017 z 28 kwietnia 2017 r.

rekrutacji. W tym kontekście, w uchwale Rady Gminy odnoszącej się do drugiego etapu naboru musi być ujęte kryterium uwzględniające potrzebę pogodzenia przez rodzica samotnie wychowującego kandydata obowiązków zawodowych z obowiązkami rodzinnymi.

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina terminowo podała do publicznej wiadomości zasady i harmonogram działań rekrutacyjnych do publicznych placówek wychowania przedszkolnego. W harmonogramie tym zawarto jednak regulacje mogące skutkować zgłaszaniem do postępowania uzupełniającego dzieci, co do których postępowanie odwoławcze było jeszcze w toku. W Gminie udostępniono rzetelną informację o zasadach i warunkach przyjmowania dzieci do tych placówek. Ustalono dodatkowe kryteria, wykorzystywane na drugim etapie rekrutacji, jednak nie uwzględniono w nich potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Nadto, jedno z nich odnosiło się do zdarzeń przyszłych i niepewnych. Określono opłatę za nauczanie, wychowanie i opiekę nad dzieckiem w przedszkolu i opracowano jednolite dokumenty stosowane w procesie rekrutacji.

OBSZAR

2. Diagnozowanie potrzeb w zakresie dostępu do opieki przedszkolnej

Opis stanu faktycznego

1. Opracowana na lata 2016-2025 Strategia Rozwoju Gminy, uwzględniała m.in. trendy rozwoju demograficznego, planowane kierunki rozwoju placówek opieki przedszkolnej, priorytety oraz cele szczegółowe rozwoju Gminy. W dokumencie tym wskazano, że położenie Gminy blisko Poznania, powodujące osiedlanie się ludności na tym terenie, skutkuje m.in. corocznym wzrostem liczby dzieci, tak w przedszkolach publicznych jak i niepublicznych¹¹. Mieszkańcy Gminy¹² ocenili opiekę przedszkolną - w skali od 1 do 5 - na poziomie 3,75, a oferowane programy dla dzieci i młodzieży związane z wyrównywaniem szans edukacyjnych na 4,05. Funkcjonującą infrastrukturę społeczną i oświatową oceniono na poziomie 3,69, a potrzebę budowy obiektów edukacyjnych na 3,40 i nie należała ona do zadań priorytetowych. Analiza SWOT¹³ zawarta w Strategii wskazała, że najmocniejszymi stronami Gminy są m.in.: odległość od Poznania oraz dobra komunikacja. Jako priorytet zrównoważonego rozwoju infrastruktury Gminy uznano natomiast m.in. konieczność ponoszenia nakładów na rozbudowę bazy oświatowej ze względu na duże dodatkowe saldo migracji.

W Strategii Rozwoju Problemów Społecznych Gminy na lata 2016-2025, podano, że na jej terenie osiedlają się młodzi ludzie z dziećmi. Migracja ta wymusza będzie budowę, modernizację i rozbudowę istniejących obiektów oświatowych, dostosowanych do poszczególnych etapów rozwoju dziecka.

(akta kontroli str. 185-262, 274-285)

2. Dzieci zameldowanych w Gminie, przewidzianych do objęcia opieką przedszkolną, w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 było odpowiednio: 2 018 i 1 938. Uprawnionych do korzystania z wychowania przedszkolnego było w tych latach szkolnych odpowiednio: 1 903 oraz 1 833 dzieci, w tym 464 i 434 trzyletnich, 504 i 471 sześciolletnich oraz 935 i 928 dzieci z pozostałych roczników.

(akta kontroli str. 632 i 633)

Prowadzone przez Wójta analizy demograficzne obejmowały m.in. dzieci zameldowane na terenie Gminy według grup wiekowych, prognozowaną liczbę

¹¹ Do 16 przedszkoli uczęszczało w 2015 r. 1 179 dzieci a w 2018 r. już 1 857.

¹² W badaniu ankietowym przeprowadzanym w trakcie opracowywania ww. strategii.

¹³ SWOT to skrót od angielskich wyrazów: strenghts (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse) oraz threats (zagrożenia).

dzieci migrujących z rodzicami na jej teren, dostępność przedszkoli w poszczególnych miejscowościach Gminy oraz przewidywaną liczbę dzieci w poszczególnych grupach wiekowych, które mogą się starać o miejsce w przedszkolu, przy uwzględnieniu objęcia wychowaniem przedszkolnym 100 % dzieci sześciolletnich. Kierunki działań wskazane w opracowanych analizach, odzwierciedlały prognozy i założenia przedstawione w Strategii Rozwoju i Strategii Problemów Społecznych Gminy.

(akta kontroli str. 263-271)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W dokumentach odnoszących się do strategicznych kierunków rozwoju Gminy zawarto analizę funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego. Dane w nich zawarte poparte były wynikami badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. W Urzędzie uwzględniano problemy społeczne w tym zakresie i prognozowane trendy rozwoju lokalnego. Rzetelnie określano liczbę dzieci przewidywanych do objęcia opieką przedszkolną na terenie Gminy, a dane te były podstawą do planowania liczby miejsc w poszczególnych placówkach wychowania przedszkolnego.

OBSZAR

3. Realizacja przez gminę zadań w zakresie opieki przedszkolnej

Opis stanu
faktycznego

1. Według stanu na 30 września 2018 r. w Gminie działało 16 przedszkoli i pięć oddziałów przedszkolnych w dwóch szkołach podstawowych. Przedszkolami publicznymi prowadzonymi przez Gminę było pięć przedszkoli i dwa oddziały przedszkolne w publicznej szkole podstawowej. Uzupełnieniem sieci przedszkoli publicznych, było pięć przedszkoli prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne¹⁴ oraz sześć przedszkoli prywatnych i trzy oddziały przedszkolne w niepublicznej szkole podstawowej. Wszystkie ww. placówki łącznie w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 dysponowały odpowiednio 1 973 i 2 017 miejscami. Przedszkola publiczne¹⁵ wraz z dwoma oddziałami przedszkolnymi¹⁶ dysponowały odpowiednio 1 497 i 1 565 miejscami. Prywatne przedszkola i trzy oddziały przedszkolne w szkole prywatnej, dysponowały odpowiednio 476 i 452 miejscami.

(akta kontroli str. 632, 634, 647, 679)

Rada Gminy uchwałą nr XXIII/171/12 z 27 lutego 2012 roku¹⁷, ustaliła sieć prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, szkół podstawowych i gimnazjów oraz określiła granice ich obwodów. Uchwalona sieć publicznych przedszkoli obejmowała sześć przedszkoli, w tym przedszkole w Dopiewcu¹⁸.

(akta kontroli str. 665-668)

Uchwała Rady Gminy nr XVI/219/16 z 29 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych obejmowała wyłącznie pięć przedszkoli publicznych. W uchwale tej nie ujęto obu oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Dopiewcu, prowadzonych przez Gminę oraz nie przekazano jej do zaopiniowania

¹⁴ W związku z bardzo znacznym wzrostem ludności w gminie, Rada Gminy uzupełniła sieć publicznych przedszkoli o publiczne inne formy wychowania przedszkolnego.

¹⁵ Organem prowadzącym dla pięciu przedszkoli była gmina a pięć pozostałych przedszkoli publicznych otrzymywało 100% dotację.

¹⁶ Do tych oddziałów nie prowadzono naboru, były wygaszane.

¹⁷ Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 102.

¹⁸ Niefunkcjonujące w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019.

Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty (co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 106)

Wielkopolski Kurator Oświaty pozytywnie zaopiniował natomiast projekt uchwały Rady Gminy¹⁹, w której dostosowano sieć szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. Opinia ta dotyczyła również dwóch Zespołów Szkolno-Przedszkolnych w Dopiewie i Więckowicach. Załącznik do ww. uchwały, stanowiący wykaz placówek oświatowych nie zawierał informacji, że w ośmioklasowej Szkole Podstawowej w Dopiewcu funkcjonują dwa oddziały przedszkolne.

(akta kontroli str. 106-116)

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 Gmina zapewniła na wniosek rodziców bezpłatny dowóz odpowiednio sześciorgu i dziewięciorgu dzieciom, których droga przekraczała trzy kilometry z domu do przedszkola, gdzie zapewniono możliwość spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego lub korzystania z prawa do wychowania przedszkolnego oraz tym dzieciom, którym Wójt wskazał inne przedszkole niż te, o które wnioskowali rodzice.

Również w tym okresie, zapewniono odpowiednio sześciorgu i ośmiorgu dzieciom niepełnosprawnym do lat czterech²⁰, prawo do zwrotu kosztów ich dowozu przez rodziców lub opiekunów do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, na zasadach określonych w umowie między wójtem a rodzicami lub opiekunami, zapewniającymi dowóz dziecka.

(akta kontroli str. 457, 467-468)

Na dzień 30 września 2017 r. i 2018 r. wychowaniem przedszkolnym objęto odpowiednio: 1 923 i 2 020 dzieci zameldowanych i zamieszkałych, których rodzice złożyli oświadczenia o zamieszkiwaniu dziecka na terenie Gminy²¹ - w tym w placówkach wychowania przedszkolnego na terenie Gminy odpowiednio: 1 716 i 1 790. Z innych gmin do przedszkoli publicznych w gminie Dopiewo uczęszczało odpowiednio: 103 i 79 dzieci. Dysponując łącznie w kontrolowanych latach szkolnych odpowiednio: 1 973 i 2 017 miejscami w placówkach wychowania przedszkolnego, w tym odpowiednio: 110 i 100 w oddziałach przedszkolnych przy dwóch szkołach podstawowych, zapewniono opiekę przedszkolną wszystkim zakwalifikowanym dzieciom.

(akta kontroli str. 173, 459, 617, 634, 646-647)

2. Postępowanie rekrutacyjne do przedszkoli publicznych prowadzono przy wykorzystaniu elektronicznego systemu rekrutacji „Nabór”²², który umożliwiał prowadzenie jej jednocześnie do wszystkich placówek i pozwalał na: uzyskiwanie przez organ prowadzący aktualnej i dokładnej informacji o procesie naboru, w szczególności o liczbie chętnych i wolnych miejsc; wprowadzanie i przeglądanie oferty wszystkich placówek; rejestrowanie przez rodziców wniosków o kontynuację wychowania przedszkolnego; rejestrację i weryfikację zgłoszeń; szeregowanie listy chętnych; generowanie próbnych i ostatecznych list dzieci zakwalifikowanych i przyjętych.

(akta kontroli str. 37-70, 298-323)

¹⁹ Nr XXVIII/377/17 z 27 marca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 2365).

²⁰ Na podstawie Uchwały Rady Gminy nr XLII/587/18 z 18 maja 2018 r.

²¹ Z tego odpowiednio 207 i 230 dzieci było objętych opieką przedszkolną na terenie innych gmin.

²² Z zastosowaniem kryteriów określonych w uchwale Rady Gminy oraz przy uwzględnieniu terminów postępowania rekrutacyjnego.

Zastępca Wójta wyjaśnił, że w ramach kontroli zarządczej obszar dotyczący ryzyka nieprawidłowego prowadzenia naboru przez placówki wychowania przedszkolnego nie został wyodrębniony. Wynikało to z tego, że nabór prowadzono w formie elektronicznej, co – jego zdaniem – wykluczało zaistnienie ewentualnych nieprawidłowości. Dodał, że organ prowadzący miał w każdej chwili pełen dostęp do wszystkich danych.

(akta kontroli str. 461)

Na wniosek rodziców dzieci nieprzyjętych do przedszkoli na pierwszym etapie postępowania, w ciągu jednego do trzech dni tj. w terminie określonym w art. 158 ust. 7 Prawa oświatowego, wydawano uzasadnienie rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej. W kontrolowanym okresie rodzice 12 ww. dzieci złożyli odwołania od rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej. Rozpatrzenie powyższych odwołań przez dyrektorów przedszkoli następowało w ciągu dwóch do pięciu dni, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 158 ust. 9 ww. ustawy. W wydanych rozstrzygnięciach utrzymano w mocy dotychczasowe postanowienia komisji rekrutacyjnej, ze względu na nieuzyskanie przez dzieci wymaganej do przyjęcia liczby punktów oraz zawarto pouczenie o prawie złożenia skargi do sądu administracyjnego. Dzieciom rodziców odwołujących się od decyzji komisji Wójt zapewnił miejsce w innych publicznych placówkach wychowania przedszkolnego, świadczących opiekę, naukę i pobyt na podobnym poziomie jak przedszkole wskazane przez rodzica oraz funkcjonujące w tych samych godzinach lub zbliżonych. W przypadku przekroczenia odległości 3 kilometrów od miejsca zamieszkania dziecka do wskazanego przedszkola, zapewniano dziecku na wniosek rodzica lub opiekuna dowóz transportem gminnym.

(akta kontroli str. 37-67, 338-355, 358-392, 461, 640-645)

Wielkopolski Kurator Oświaty w toku kontroli dotyczącej przeprowadzenia w Gminie postępowania rekrutacyjnego do przedszkoli na rok szkolny 2018/2019 nie stwierdził nieprawidłowości i nie wydał zaleceń.

(akta kontroli str. 174-182)

3. Po zakończeniu rekrutacji uzupełniającej w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, Wójt wskazał miejsca w innych przedszkolach publicznych odpowiednio 77 i 16 dzieciom rodziców, które nie zostały zakwalifikowane do przedszkola pierwszej, drugiej i trzeciej preferencji. Dzieciom tym Wójt zapewnił miejsce w innych publicznych placówkach wychowania przedszkolnego, świadczących opiekę, naukę i pobyt na podobnym poziomie jak przedszkole wskazane przez rodzica oraz funkcjonujące w tych samych lub zbliżonych godzinach. W roku szkolnym 2017/2018 utworzono nowe trzy oddziały przedszkolne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Dopiewie, a w roku szkolnym 2018/2019 po dwa oddziały w przedszkolu w Pałędziu i w Dąbrówce, ze względu na potrzeby mieszkańców tych miejscowości oraz dodatni wskaźnik migracyjny. Skutkowało to znacznym zmniejszeniem liczby dzieci nieprzyjętych do placówek pierwszej preferencji.

(akta kontroli str. 356-448, 453, 459)

W latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019, wychowaniem przedszkolnym według grup wiekowych objęto odpowiednio: 465 i 474 dzieci trzyletnich, 513 i 504 czteroletnich, 439 i 527 pięcioletnich oraz 506 i 515 dzieci sześcioletnich, tj. 100 % dzieci²³ przewidzianych do objęcia opieką przedszkolną oraz wszystkie dzieci, których rodzice złożyli oświadczenie o zamieszkiwaniu na terenie Gminy.

(akta kontroli str. 646)

²³ Wskaźnik procentowy dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym będący ilorazem liczby dzieci (w wieku 3-6 lat) objętych wychowaniem przedszkolnym w placówkach publicznych i niepublicznych oraz liczby dzieci zameldowanych w Gminie.

Wykorzystanie miejsc w przedszkolach publicznych, w kontrolowanym okresie, kształtowało się na poziomie od 93 do 100 %, a w oddziałach przedszkolnych szkoły podstawowej - 70%.

Kierownik Referatu Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Urzędu wyjaśniła m.in., że ze względu na wygaszanie tych oddziałów przedszkolnych, od dwóch lat nie prowadzi się do nich naboru.

(akta kontroli str. 173a, 617, 647)

Rejestry skarg i wniosków kierowanych do Wójta i do Rady Gminy, nie zawierały wpisów dotyczących nieprawidłowości podczas rekrutacji do przedszkoli publicznych, prowadzonej w kontrolowanym okresie.

(akta kontroli str. 648-655)

4. Rada Gminy²⁴ określiła opłatę w wysokości 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu za czas przekraczający realizację podstawy programowej. Opłata ta podlegała obniżeniu o 50% w przypadku dziecka pochodzącego z rodziny posiadającej kartę lokalną „Rodzina 3+” oraz na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dziecka pochodzącego z rodziny wielodzietnej, pozostającej pod stałą opieką OPS, otrzymującej zasiłek rodzinny lub stały. Na wniosek dyrektora przedszkola, w szczególnie uzasadnionych przypadkach organ prowadzący mógł zwolnić rodzica z tej opłaty. Wysokość opłaty dziennej za wyżywienie dziecka w czasie jego pobytu w przedszkolu ustalał dyrektor przedszkola w porozumieniu z organem prowadzącym. W rozstrzygnięciu nadzorczym²⁵ Wojewoda Wielkopolski orzekł nieważność tej uchwały w zakresie wyrazu „rozpoczęta”, ze względu na istotne naruszenia prawa.

(akta kontroli str. 97-102)

W związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty²⁶, zmodyfikowano treść²⁷ ww. uchwały ustalając, że przedmiotowa opłata dotyczyć będzie dzieci w do lat 5.

(akta kontroli str. 103)

Rada Gminy w uchwale w sprawie ustalenia czasu na realizację bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych²⁸, określiła ten czas w wymiarze pięciu godzin dziennie. Godziny realizacji podstawy programowej regulował statut przedszkola z zastrzeżeniem, że podstawa programowa musi być zrealizowana w przedziale od godz. 7.00 do 13.00. Wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych tym wychowaniem wynosić miała do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy sześć lat, 1 zł za każdą godzinę przekraczającą ww. pięć godzin. Obniżenie tej kwoty o 50% oraz zwolnienie z jej ponoszenia następowało na tych samych warunkach, co w ww. uchwale nr IX/97/15 z 29 czerwca 2015 r.

(akta kontroli str. 104-105, 462, 463a-463b, 659)

W roku szkolnym 2018/2019 w przedszkolach publicznych Gminy prowadzono zajęcia dla czterech uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, dla siedmiu korekcyjno-kompensacyjne, dla 42 logopedyczne oraz dla 175 - emocjonalno-społeczne, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji

²⁴ Uchwałą nr IX/97/15 z 29 czerwca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 4203).

²⁵ Nr KN-I.4131.1.282.2015.2 z 23 lipca 2015 r.

²⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, ze zm.

²⁷ Uchwałą Rady Gminy Nr XXVI/355/17 z 30 stycznia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 1019).

²⁸ Nr XL/542/18 z 26 marca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2018 r. poz. 2591).

Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej²⁹.

(akta kontroli str. 464-466)

Wyżywienie dzieci w przedszkolach publicznych prowadziły firmy cateringowe, które zgodnie z umowami zawartymi z ich dyrektorami dostarczały dzieciom trzy posiłki dziennie. Dziecku posiadającemu określone wskazania lekarskie w zakresie wyżywienia catering zapewniał wymagane posiłki. Przedszkole publiczne w Skórzewie dysponowało natomiast własną stołówką, która posiadała regulamin żywienia, określający procedury żywienia dzieci na podstawie orzeczeń lekarskich, stanowiących podstawę do sporządzenia właściwego posiłku do danego schorzenia.

(akta kontroli str. 48, 59, 65, 470-475)

Oddziały przedszkolne w pięciu przedszkolach publicznych liczyły od 24 do 25 dzieci, tj. nie przekraczały liczebności określonej w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli³⁰.

(akta kontroli str. 640-645)

Przedszkola publiczne funkcjonowały w godzinach od 6⁰⁰ do 17⁰⁰ albo od 6⁴⁵ do 16⁴⁵. Oddziały przedszkolne w publicznej szkole podstawowej w Dopiewcu funkcjonowały w godzinach od 7⁰⁰ do 13⁰⁰, a poza tymi godzinami dzieciom zapewniało opiekę w świetlicy szkolnej. W przedszkolu w Skórzewie uczyły się razem dzieci z różnych grup wiekowych³¹. Kierownik Referatu Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Urzędu Gminy wyjaśniła m.in., że funkcjonowanie grup różnowiekowych znajduje uzasadnienie w odniesieniu do koncepcji pedagogicznych, w których dzieci zróżnicowane wiekowo są łączone w grupy, gdyż sprzyja to wymianie wzajemnych zdolności i umiejętności. W pozostałych przedszkolach nie stwierdzono łączenia w oddziały dzieci trzy i czteroletnich z dziećmi sześciolletnimi. Przedszkola te dysponowały placami zabaw, jadalniami i zapleczem kuchennym. Dwa przedszkola dysponowały salą gimnastyczną. Jeden z oddziałów przedszkola w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Więckowicach, pracował przez pięć godzin. Taki zakres czasowy jego pracy uwzględniał wolę rodziców. W przypadku nieodebrania dziecka przez rodzica albo opiekuna, dziecko było przyjmowane do innego oddziału, który pracował do godz. 17⁰⁰. W przedszkolach publicznych nie organizowano pracy w systemie zmianowym. W okresie wakacyjnym 2018 r. opiekę w przedszkolach publicznych, prowadzonych przez Gminę zapewniono 438 dzieciom, których rodzice zgłosili dyrektorowi danego przedszkola taką potrzebę. Spośród pięciu przedszkoli publicznych, dwa miały dyżury przemiennie w poszczególnych miesiącach wakacyjnych, natomiast pozostałe trzy funkcjonowały przez cały ten okres. Czas funkcjonowania przedszkoli w tym okresie ustalał Urząd w porozumieniu z dyrektorami przedszkoli. Dyżury podczas wakacji miały również wszystkie przedszkola publiczne prowadzone przez osoby fizyczne.

(akta kontroli str. 469, 501, 640-645, 679-689)

W celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków opieki przedszkolnej, pracownicy Urzędu oraz dyrektorzy przedszkoli przeprowadzali okresowe kontrole³² stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, p.poż. oraz warunków korzystania

²⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1591, ze zm.

³⁰ Dz.U. poz. 649 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie organizacji przedszkoli.

³¹ Przedszkole naukę dzieci prowadzi w systemie Montessori. Statut przedszkola dopuszczał tworzenie grup zróżnicowanych wiekowo.

³² Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny publicznych i niepublicznych szkółach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6 poz.69 ze zm.)

z pomieszczeń placówki i placów zabaw, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków opieki, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³³. Kontrole te nie ujawniły nieprawidłowości. Po przeprowadzeniu na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³⁴ corocznych kontroli obiektów przedszkoli, stwierdzano, że obiekty te były sprawne technicznie i nadawały się do eksploatacji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Poznaniu prowadząc kontrole w przedszkolach, dla których organem prowadzącym była Gmina, nie wniósł uwag i zastrzeżeń do stanu sanitarno-higienicznego tych placówek. Kontrole sprawności gaśnic, hydrantów i urządzeń oddymiających prowadzone przez specjalistyczne służby pożarnicze, potwierdziły sprawność badanego sprzętu i urządzeń.

(akta kontroli str. 476-631)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W uchwale Rady Gminy nr XVI/219/16 z 29 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, której projekt przygotowano w Urzędzie, nie ujawniono dwóch oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w Szkole Podstawowej w Dopiewcu, a ponadto tak ustalonej sieci nie przekazano do zaopiniowania Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty.

Zastępca Wójta wyjaśnił m.in. że nie przekazano do zaopiniowania Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty ww. uchwały z uwagi na fakt, iż od radcy prawnego Kuratorium Oświaty w Poznaniu uzyskano informację, w świetle której przepisy o sieci przedszkoli dotyczyć miały reformowanych placówek. Wywołana uchwała miała jedynie charakter porządkowy i jego zdaniem nie wprowadzała żadnych zmian w sieci publicznych przedszkoli określonej w uchwale Rady Gminy nr XXIII/171/12 z 27 lutego 2012 r. Dodał również, że wzór uchwały w sprawie projektu dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego przekazany przez Minister Edukacji Narodowej nie uwzględniał oddziałów przedszkolnych i zgodnie z tym wzorem stosowna uchwała została przygotowana. Również art. 4 „ustawy o systemie oświaty” nie definiuje w sposób odrębny oddziałów przedszkolnych, w związku z tym zdecydowano o niewyodrębnianiu tych oddziałów przy szkole podstawowej w Dopiewcu.

NIK wskazuje, że zgodnie z art. 14a ust. 1 ustawy o systemie oświaty obowiązującym w dacie podejmowania ww. uchwały z 2016 r. Rada Gminy była zobligowana do ustalenia sieci prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i – co należy podkreślić – oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Bezsprzeczne jest, że nieuwzględnione w tej uchwale dwa oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej w Dopiewcu funkcjonowały zarówno w tym czasie, jak i w latach szkolnych objętych kontrolą. Ponadto, zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw³⁵ w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 sierpnia 2019 r.³⁶ ustalenie ww. sieci, miało nastąpić po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

(akta kontroli str. 106, 658-659, 671-679)

³³ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.

³⁴ Dz. U. z 2018 r., poz. 1202

³⁵ Dz. U. z 2016 r. poz. 35, ze zm.

³⁶ Art. 15 obowiązywał do 1 września 2017 r., z którym to dniem wszedł w życie art. 32 ust. 4 Prawa oświatowego, również przewidujący wymóg uzyskania stosownej opinii kuratora oświaty w tym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

W Gminie zapewniono warunki do spełniania obowiązku i realizacji prawa do wychowania przedszkolnego. Prawidłowo przygotowano i przeprowadzono nabór do placówek wychowania przedszkolnego, wykorzystując system elektroniczny. Podejmowano skuteczne działania, zmierzające do dostosowania oferty przedszkolnej do potrzeb mieszkańców. W efekcie wszystkim uprawnionym dzieciom zapewniono opiekę w placówkach wychowania przedszkolnego, realizowaną w prawidłowych i bezpiecznych warunkach. W uchwale w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, nie ujawniono jednak dwóch oddziałów przedszkolnych, a ustalonej sieci nie przekazano do zaopiniowania Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty.

4. Dokonywanie wyboru przez gminy dodatkowych placówek przedszkolnych

W okresie objętym kontrolą w Gminie nie przeprowadzano otwartego konkursu ofert na zapewnienie miejsc dla dzieci w niepublicznych placówkach wychowania przedszkolnego. Wójt wyjaśnił m.in. że istniejąca sieć przedszkoli w Gminie zabezpieczała w pełni potrzeby dzieci uprawnionych do nauki przedszkolnej. Wskazanie 17 osobom miejsca w innych przedszkolach publicznych po zakończeniu postępowania uzupełniającego, dotyczyło dzieci z różnych miejscowości Gminy, którym zaproponowano uczęszczanie do najbliższego przedszkola publicznego posiadającego wolne miejsca. W zaistniałej sytuacji nieracjonalnym i nieuzasadnionym ekonomicznie byłoby tworzenie nowego oddziału przedszkolnego.

(akta kontroli str. 449)

OCENA CZĄSTKOWA

Z uwagi na ww. okoliczności NIK odstępuje od dokonania oceny kontrolowanej działalności w przedmiotowym zakresie.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK wnosi o podjęcie działań w celu:

- 1) uwzględnienia w gminnych kryteriach naboru do placówek wychowania przedszkolnego potrzeb rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący dziecko mające korzystać z opieki przedszkolnej musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi,
- 2) ujęcia w treści uchwały w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych wszystkich prowadzonych przez Gminę, funkcjonujących oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz uzyskania wymaganej opinii Wielkopolskiego Kuratora Oświaty.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 08 stycznia 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Ryszard Kokociński
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis